

Theorie en lastige woorden les 2 – blad 1

Doel: Om te lezen

Bijna ieder Europees land heeft een eigen taal.

Talen in Europa

Do you speak English? Toeristen uit het buitenland spreken bijna altijd een andere taal. De meeste Europese landen hebben een eigen taal, zoals Hongaars, Pools en Zweeds. Daardoor zijn er veel Europese talen. Sommige worden in meer landen gesproken. Zo zijn 90 miljoen Europeanen Duitstalig. Ze wonen vooral in Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland. In Zwitserland wonen ook Italiaans- en Franstalige mensen. Een andere

belangrijke Europese taal is Engels. Het wordt in het Verenigd Koninkrijk gesproken, in Ierland en in landen buiten Europa, zoals Australië en de Verenigde Staten. Net als Frans, Portugees en Spaans is het een **wereldtaal**. Veel kinderen leren bovendien Engels op school, naast hun eigen taal. Niet alle landen hebben een eigen taal. Er bestaat geen Belgisch. In België spreekt men Nederlands of Frans. België is **tweetalig**.

de wereldtaal

Een taal die in landen over de hele wereld wordt gesproken.

tweetalig

Een land waar twee verschillende talen worden gesproken.

Het IJzeren Gordijn

Stel je voor dat je nooit de grens over mocht. Voor veel Europeanen is dat jaren zo geweest. Na de Tweede Wereldoorlog (1940 – 1945) werd Europa verdeeld in Oost- en West-Europa. Daartussen was een strengbewaakte grens: het **IJzeren Gordijn**. Deze grens liep ook dwars door Duitsland, dat verdeeld was in Oost- en West-Duitsland. In Oost-Europa verdiende iedereen ongeveer evenveel. Niemand had er een eigen bedrijf, want fabrieken,

winkels en boerderijen waren allemaal van de regering. De regering bepaalde welke producten de fabrieken maakten, hoeveel graan de boeren verbouwden en zelfs waar mensen mochten wonen. Deze manier van regeren heet **communisme**. Niet iedereen vond het leuk om in zo'n communistisch land te wonen, maar verhuizen naar West-Europa mocht niet. Sinds 1989 bestaat het IJzeren Gordijn niet meer.

De grens tussen Oost- en West-Duitsland.

het IJzeren Gordijn

Vroeger een streng bewaakte grens tussen landen in Oost-Europa en landen in West-Europa.

het product

Iets wat je maakt of laat groeien om te verkopen.

het communisme

Manier van besturen waarbij één partij de baas is en waarbij alle bedrijven moeten doen wat de regering zegt.

Theorie en lastige woorden les 2 – blad 2

Doel: Om te lezen

Om rond te komen verkopen oude mensen in Portugal kastanjes op straat.

Rijkdom en armoede

Weet je dat jij in een van de rijkste landen van Europa woont? Deze liggen in het noordwesten. Hier zijn de lonen het hoogst en worden de meeste **luxegoederen** verkocht, zoals smartphones en dure auto's. Kinderen worden ingeënt tegen allerlei ziektes, zodat ze die ziektes niet krijgen. In deze landen zijn de **levensomstandigheden** heel goed. Dat is anders in de landen die vroeger achter het IJzeren Gordijn lagen. Daar is meer

werkloosheid en de mensen krijgen minder betaald voor hetzelfde werk. Ze kunnen dus minder luxegoederen kopen. Er is meer armoede, bijvoorbeeld onder werklozen en ouderen. Ook zijn er minder voorzieningen. Voor veel Oost-Europeanen zijn de levensomstandigheden dan ook slechter. In sommige Zuid-Europese landen, zoals Portugal, is dat ook zo. Toch leven er in ieder land arme én rijke mensen.

de luxegoederen

Producten die je niet echt nodig hebt om te leven.

inerten

Het inspuiten van een klein beetje van een ziekte zodat je er niet meer ziek van wordt als je die ziekte later krijgt.

de levensomstandigheden

De manier waarop mensen wonen en werken en de spullen die ze kunnen kopen.

rondkomen

Genoeg hebben om van te leven.

Oost-Europese werknemers

In Oost Europa is veel werkloosheid en de lonen voor mensen die wél werk hebben zijn laag. Nogal wat jonge Oost-Europeanen zoeken daarom werk in Noordwest-Europese landen, zoals Nederland. De meesten werken hier tijdelijk, bijvoorbeeld tijdens de aardbeien- of aspergeoogst. Ze wonen op een camping of vakantiepark, of ze huren met een groepje een huis. Als het werk klaar is, gaan ze naar hun land terug. Sommigen vinden

een baan voor langere tijd en blijven hier wonen. Ze laten hun gezin overkomen, leren de taal en raken gewend aan de gewoontes hier. Wanneer buitenlanders hier komen wonen, heet dat **immigratie**. Andersom verhuizen er ook Nederlanders naar Oost-Europa. Boeren kunnen goedkoop land kopen in Oost-Europa. Ook arbeidskrachten zijn er goedkoper. Van hier naar een ander land verhuizen noemen we **emigratie**.

In de Nederlandse kassen werken veel Oost-Europeanen.

de immigratie

Een land binnenkomen om er te gaan wonen.

de arbeidskracht

Iemand die werkt.

de emigratie

Je land verlaten om in een ander land te gaan wonen.